

İBADET YALNIZCA ALLAH'A YAPILIR

- وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ
- *“Ben, cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.*
- مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا
- *Ben onlardan rızık istemiyorum. Beni doyurmalarını da istemiyorum.*
- إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ
- *Şüphesiz rızık veren güç ve kuvvet sahibi olan ancak Allah'tır.”¹*

¹ Zariyat, 56-58.

İbadetin Gerekliliği:

- Kur'an-ı Kerim sadece iman sahibi olmakla kendilerini kurtaracaklarını zannederek ibadetlere karşı gevşeklik gösterenleri şöyle uyarmaktadır:

• الم { } أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ { } وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ

- *İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece «İman ettik» demeleriyle bırakılacaklarını mı sandılar? Andolsun ki, biz onlardan öncekileri de imtihandan geçirmiştir. Elbette Allah, doğruları ortaya çıkaracak, yalancıları da mutlaka ortaya koyacaktır.*²

² Ankebut, 1-3.

Allah'ın Nimetleri Sayılamaz:

- اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الشَّجَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمْ الْأَنْهَارَ
- *“Gökleri ve yeri yaratan, gökten suyu indirip onunla rızık olarak size her türlü meyveler çıkaran, izniyle denizde yüzüp gitmeleri için gemileri emrinize veren, nehirleri de size akıtan ancak Allah’tır.*

• وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَآتَاكُم مِّنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ

- *Adetleri üzere seyreden güneşi ve ayı size faydalı kılan, geceyi ve gündüzü istifadenize veren yine Allah'tır. O, size istediğiniz her şeyden verdi. Eğer Allah'ın nimetini sayacak olursanız sayamazsınız. Doğrusu insan çok zâlim, çok nankördür.*³

³ İbrahim, 32-34.

İbadet Allah'ın Kulları Üzerindeki Hakkıdır:

- Muaz b.Cebel anlatıyor: Peygamberimiz (sas) bana şöyle dedi:
يَا مُعَاذُ، هَلْ تَدْرِي حَقَّ اللَّهِ عَلَى عِبَادِهِ، وَمَا حَقُّ الْعِبَادِ عَلَى اللَّهِ؟
- “Ey Muaz, Allah'ın kulları üzerindeki hakkını ve kulların Allah üzerindeki hakkı nedir bilir misin?”
- قُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ،
- Ben: “Allah ve Resulü daha iyi bilir.” dedim. Peygamberimiz şöyle buyurdu:
فَإِنَّ حَقَّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا، وَحَقُّ الْعِبَادِ عَلَى اللَّهِ أَنْ لَا يُعَذِّبَ مَنْ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا

- «Allah'ın kulları üzerindeki hakkı; O'na ibadet etmeleri ve kendisine hiçbir şeyi ortak koşmamalarıdır. Kulların Allah üzerindeki hakkı da; O'na ibadet edip, hiçbir şeyi ortak koşmadıkları takdirde, onlara azap etmemesidir.»

• فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلَا أُبَشِّرُ بِهِ النَّاسَ؟

- «Bunu insanlara müjdeliyeyim mi?» Dedim.

• قَالَ: لَا تُبَشِّرُهُمْ، فَيَتَّكِلُوا

- «Hayır! Müjdeleme, çünkü buna güvenerek gevşeklik gösterirler.» buyurdu.⁴

⁴ Buhari.

İbadet İnsanın Allah Katındaki Değerini Arttırır:

• قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ

- “De ki: İbadetiniz olmasa Rabbim size ne diye değer versin?”⁵

⁵ Furkan, 77.

İbadetin Faydaları:

- İbadetleri yapmada asıl amaç Allah rızası olmakla birlikte Allah-u Teala biz kullarına emrettiği ibadetlerde yine bizlerin faydalanacağı hususlar var etmiştir: Örneğin namaz ibadetinin onu yerine getirene sağladığı faydalar Kur'an-ı Kerim'de şöyle bildirilmektedir:

• أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ
الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

- *(Ey Muhammed) Sana vahyedilen kitabı oku ve namaz kıl. Çünkü namaz hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar. Allah'ı anmak elbette (ibadetlerin) en büyüğüdür. Allah yaptıklarınızı bilir.*⁶

⁶ Ankebut, 45.

İbadette Aşırıya Kaçmamak:

- Hz. Aişe anlatıyor: "Yanımda Benî Esed kabilesinden bir kadın vardı. Bu sırada Hz. Peygamber içeri girdi ve: "Bu kimdir?" buyurdu. "Falancadır, geceleri hiç uyumaz, (ibadet yapar)" dedim. Rasulullah şöyle buyurdu:

• مِمَّا عَلَيْكُمْ مِنَ الْأَعْمَالِ مَا تُطِيقُونَ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَمَلُّ حَتَّى تَمَلُّوا،
وَكَانَ أَحَبُّ الدِّينِ إِلَيْهِ مَا دَامَ عَلَيْهِ صَاحِبُهُ

- "Sus, yeter! Size, tâkat getirebileceğiniz amel yaraşır. Siz (ibadet yapmaktan) usanmadıkça, Allah da (sevab vermekten) usanmaz. Allah'a en hoş gelen dinî amel, kişinin devamlı olarak yaptığı ameldir"⁷

⁷ Buhari, Müslim.

- Rasulullah (sas) buyurdu ki:

• لَنْ يُنَجِّيَ أَحَدًا مِنْكُمْ عَمَلُهُ

- “Biliniz ki, hiç biriniz ameli sâyesinde kurtuluşa eremez.” Dediler ki:

• وَلَا أَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

- “Sen de mi kurtulamazsın, ey Allah’ın elçisi?” Efendimiz şöyle cevap verdi:

• وَلَا أَنَا إِلَّا أَنْ يَتَغَمَّدَنِي اللَّهُ بِرَحْمَةٍ سَدَّدُوا وَقَارِبُوا وَاغْدُوا وَرُوحُوا وَشَيْءٌ
مِنَ الدُّلْجَةِ وَالْقَصْدَ الْقَصْدَ تَبَلَّغُوا

- *“Evet, ben de kurtulamam. Şu kadar var ki Allah rahmet ve keremi ile beni bağışlamış olursa, o başka! (İşlerinizde) orta yolu tutunuz, dosdoğru olunuz, güzele yakın olanı arayın, sabah vaktinde, akşam vaktinde, bir miktar da gecenin son kısmında ibadet edin, ağır ağır hedefe varabilirsiniz.”*⁸

⁸ Buhari, Müslim.

- Enes ibn Mâlik anlatıyor:
- Üç kişi Peygamber'in kadınlarının evlerine gelip Peygamber'in ibâdetinden sordular. Bunlara Peygamber'in ibâdeti haber verilince kendileri bu ibâdeti azımsadılar ve:
- “Biz nerede, Peygamber nerede? Muhakkak Allah Peygamber'inin geçmiş olan ve gelecekte işlenmesi muhtemel bulunan bütün günahlarını mağfîret etmiştir”, dediler.
- İçlerinden biri:
- “Ben geceleri dâima namaz kılacağım!” dedi. Diğer de:
- “Ben her zaman oruç tutacağım ve oruçsuz olmayacağım”, dedi. Üçüncüsü de:
- “Ben de kadınlardan ayrı yaşayacağım, hiç evlenmeyeceğim”, dedi.
- Onlar bu sözleri söylerken Rasûlullah onların yanlarına çıkageldi ve şöyle dedi:

• «أَنْتُمْ الَّذِينَ قُلْتُمْ كَذًا وَكَذًا، أَمَّا وَاللَّهِ إِنِّي لَأَخْشَاكُمْ لِلَّهِ وَأَتَّقَاكُمْ لَهُ، لَكِنِّي أَصُومُ وَأُفْطِرُ، وَأُصَلِّي وَأَرْقُدُ، وَأَتَزَوَّجُ النِّسَاءَ، فَمَنْ رَغِبَ عَن سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي»

- "Şöyle şöyle diyenler sizler misiniz? Dikkat edin! Allah'a yemin ederim ki, ben sizin Allah'tan en çok korkanınız ve en çok takvâlı olanınız benim. Bununla beraber ben oruç tutarım, oruçsuz bulunurum, nafile namaz kılarım, (gecenin bir kısmında) uyurum, kadınlarla da evlenirim. (İşte benim sünnetim, hayât yolum budur.) Her kim benim bu sünnetimden yüz çevirirse, o benden değildir."⁹

⁹ Buhari, Nikah, 1.

İbadeti Allah'a Has Kılmak:

• وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا
الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ

- *Halbuki onlara ancak, dini yalnız O'na has kılarak ve hanifler olarak Allah'a kulluk etmeleri, namaz kılmaları ve zekât vermeleri emrolunmuştu. Sağlam din de budur.¹⁰*

• {إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ}

- *(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk ederiz ve yalnız senden medet umarız.*

¹⁰ Beyyine, 98/5.

- Rasulullah Tevbe suresi 31. ayeti okuyunca

• اِتَّخَذُوا اٰخْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَالْمَسِيحِ ابْنِ مَرْيَمَ

- *“...Onlar Allah'ı bırakıp hahamlarını, rahiplerini ve Meryemoğlu Mesih'i Rabler edindiler.”*

- Adıyy b. Hatem: “Onlar din adamlarına ibadet etmiyorlar ki!” dedi
- Rasulullah şöyle buyurdu:

• اَمَّا اِنَّهُمْ لَمْ يَكُونُوا يَعْبُدُونَهُمْ، وَلَكِنَّهُمْ كَانُوا اِذَا اَحْلَوْا لَهُمْ شَيْئًا اسْتَحْلَوْهُ، وَاِذَا

حَرَّمُوا عَلَيْهِمْ شَيْئًا حَرَّمُوهُ

- *"Onlar din adamlarına ibadet etmeseler bile, (Allah'ın söylediğini değil de) Onların helal kıldığı bir şeyi helal, haram kıldığı bir şeyi haram kabul etmektedirler" dedi.*